

Considerații privind clientela în sistemul bancar

Asist. univ. dr. Smarandache Lavinia Elena
Prep. univ. drd. Dodocioiu Alina *

The complexity of the banking area derives undoubtedly, among other things, from the plurality and variety of legal relations that supervene between the components of the banking system and its own customers regardless of the law system examined. Constituting an ancient presence in such relations, in practice, customers became in time a substantial legal institution, this natural evolution requiring a measured differently approach¹.

Key words: *credit institutions, banking system, customers, contract, obligations.*

Cuvinte cheie: *instituții de credit, sistem bancar, clienți, obligații, contract*

1. Sistemul bancar cuprinde ansamblul entităților specifice domeniului bancar care funcționează în economia națională și care au ca obiect de bază al activității lor monedă. Referitor la componentele sistemului bancar, în etapa contemporană, de regulă, sistemele bancare naționale sunt structurate pe două paliere, respectiv implică existența atât a unei autorități bancare, aceasta fiind banca centrală națională a fiecărui stat, ce îndeplinește atribuții diverse, cât și a unor entități de tipul instituțiilor de credit.

Concordant modelului menționat anterior și standardelor internaționale, de natură să contribuie direct la dezvoltarea și stabilitatea economiei naționale, sistemul bancar român prezintă un caracter modern ce permite reperarea atât a unui nivel mono-instituțional, pe care se situează Banca Națională a României², cât și a unui nivel pluri-instituțional reprezentat de categoria instituțiilor de credit³, persoane juridice române. De asemenea, pe teritoriul României își desfășoară activitatea, în considerarea cadrului normativ aplicabil în materie, alături de instituțiile de credit, persoane juridice române, și unitățile lor cu sau fără

* Autoarele sunt cadre didactice la Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității din Craiova.

¹Complexitatea domeniului bancar derivă, fără dubii, printre altele, și din pluralitatea și varietatea raporturilor juridice care intervin între componentele sistemului bancar și clientela proprie, oricare ar fi sistemul de drept analizat. Constituind o prezență veche în astfel de raporturi, din punct de vedere practic, clientela a devenit în timp o instituție juridică consistentă, această evoluție naturală solicitând implicit o abordare pe măsură.

² Aceasta cumulează mai multe funcții dintre care reținem, în principal, că este bancă centrală și de emisiune, dar și autoritatea de autorizare, reglementare, supraveghere prudențială și control a instituțiilor de credit. La nivel teritorial, Banca Națională a României este prezentă prin intermediul rețelei sale teritoriale de sucursale.

³ Prin intermediul art. 3 din O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, sunt identificate următoarele forme concrete: băncile; organizațiile cooperatiste de credit; băncile de economisire și creditare în domeniul locativ; băncile de credit ipotecar; instituții emitente de monedă electronică.

personalitate juridică, cât și instituțiilor de credit din alte state membre ale Uniunii Europene, respectiv din state terțe, în formele reglementate în acest sens.

Entitățile juridice menționate, identificabile în cadrul sistemului bancar național, sunt antrenate, în principal, într-o diversitate de raporturilor juridice cu clientela. Totodată, acestea sunt ținute atât în privința clientelei, cât față de terți, de anumite norme de comportament ce decurg din caracteristicile particulare ale profesiei pe care o exercită. Sunt generate astfel obligațiile contractuale și extracontractuale, dar și o categorie independentă, formată din obligații specifice, de la caz la caz, consacrate normativ explicit sau implicit.

2. Conform dispozițiilor din O.U.G. nr. 99/2006⁴, în materia instituțiilor de credit, **termenul de clientelă** desemnează orice persoană cu care, în desfășurarea activităților prevăzute de actul normativ amintit⁵, instituția de credit a negociat o tranzacție, chiar dacă respectiva tranzacție nu s-a finalizat, precum și orice persoană care beneficiază de serviciile unei instituții de credit, inclusiv persoanele care au beneficiat în trecut de serviciile unei instituții de credit.

Astfel, clienții sunt actori ai dreptului bancar în considerarea calității de parte deținută în raporturile juridice stabilite cu instituțiile de credit⁶. De la caz la caz, clientela este compusă din persoane fizice, persoane juridice, de drept public sau de drept privat, precum și din entități fără personalitate juridică care, în raport de categoria de instituții de credit față de care dobândesc statutul de client, sunt supuse unor particularități în privința acestei calități.

În acest sens, noțiunea de client este nuanțată normativ pentru instituțiile de credit de tipul băncilor de economisire și creditare în domeniul locativ. În această materie va avea calitatea de client orice persoană fizică sau juridică care încheie cu banca de economisire și creditare în domeniul locativ un contract de economisire și creditare în sistem colectiv pentru domeniul locativ, prin care dobândește, ca urmare a efectuării depunerilor prevăzute în contract, dreptul legal de a primi un credit la dobânda stabilită potrivit clauzelor contractuale⁷.

În plus, această categorie de instituții de credit, permite identificarea a două tipuri de raporturi ce pot interveni între client - banca de economisire și creditare în domeniul locativ, respectiv:

- un raport individual, acesta desemnând raportul dintre aportul bănesc al clientului, calculat pentru fiecare contract de economisire-creditare, și aportul bănesc al băncii de economii pentru domeniul locativ, pe care clientul îl obține prin derularea creditului;

⁴ Art. 111 alin. (2)

⁵ Art. 18 și art. 20

⁶ Justificat de cadrul normativ care o consacră, definiția clientelei are în vedere doar o componentă a sistemului bancar național, respectiv cea vizând instituțiile de credit. Aceasta nu înseamnă însă că Banca Națională a României nu este antrenată în raporturi juridice cu clientela, ci doar că, în cazul acesteia, noțiunea de clientelă prezintă particularități. Motivația rezultă atât de faptul că operațiunile băncii centrale cu clienții au o tipologie distinctă și o pondere redusă în cadrul atribuțiilor ce îi revin, comparativ cu instituțiile de credit, dar și din faptul că pot avea această calitate doar anumite entități, în cazurile și condițiile reglementate de legea cadru aplicabilă acestei instituții.

⁷ Art. 290 lit. b) din O.U.G. nr. 99/2006

- un raport colectiv, acesta desemnând raportul dintre suma aporturilor bănești ale clienților și aportul bănesc preconizat al băncii de economisire și creditare în domeniul locativ, rezultat din contractele de economisire-creditare al căror proces de economisire a fost încheiat și/sau întrerupt, calculat pe o anumită perioadă.

În doctrina franceză⁸, raporturile intervenite între clienți și instituțiile de credit au fost apreciate ca fiind, după caz: comerciale, economice și juridice. Astfel, din punct de vedere comercial, s-a apreciat că instituțiile de credit trebuie să-și atragă clientela. Însă, deoarece concurența este acerbă între acestea, instituțiile de credit trebuie să pună la dispoziția clienței produse atractive, în sensul unor produse de calitate, care să le ofere cele mai bune servicii și care să prezinte rentabilitate. Din punct de vedere economic, aceste produse, interesante pentru clienți, trebuie să fie astfel și pentru respectivele instituții de credit, punându-se sub acest aspect problema rentabilității, mai accentuată în etapa actuală decât în trecut, tocmai motivat de creșterea concurenței. În ceea ce privește transpunerea acestor raporturi pe terenul dreptului, nu este avută în vedere examinarea diferitelor operațiuni care se stabilesc între clientelă și instituțiile de credit, ci doar descrierea suportului și cadrului alocat acestor operațiuni.

Indiscutabil caracterizată prin diversitate, clientela prezintă o componență variată. Ca și sistemul bancar, și clientela a cunoscut în timp o dezvoltare, cu precădere cea privată, determinată de apariția comercianților dar și a altor profesii sau pur și simplu de necesitățile practice. În acest sens, în literatura juridică de specialitate⁹, s-a reținut că instituțiilor de credit pot relaționa cu următoarele tipuri de clientelă, respectiv clientela obișnuită, clientela de tipul instituțiilor de credit și clientela născută din operațiuni complexe, ocazionate de activitatea instituțiilor de credit.

În literatura juridică franceză, categoria reprezentată de clientela obișnuită are în vedere distincția dintre clientela comercială și clientela de particulari. Aceasta, chiar dacă nu ocazionează un clasament juridic precis, se apropie totuși de cel cu care operează dreptul modern, ce delimitează clientela alcătuită din profesioniști și de cea formată din consumatori. În ceea ce privește clientela de tipul instituțiilor de credit, raporturile intervenite între instituțiile de credit, denumite și interbancare, asigură cadrul fie pentru îndeplinirea de către fiecare astfel de entitate a unei funcții bancare, fie pentru stabilirea unei legături de tip client-instituție de credit, când doar aceasta din urmă execută o funcție bancară, cealaltă aflându-se în poziția de client

3. În sistemul de drept național, conform cadrului normativ aplicabil¹⁰, instituțiile de credit pot derula **tranzacții cu clienții doar pe baze contractuale**, acționând într-o manieră prudentă și cu respectarea legislației specifice în domeniul protecției consumatorului. Documentele contractuale trebuie să fie redactate astfel

⁸ Thierry Bonneau, *Droit bancaire*, 4^{ed.}, Ed. Montchrestien, Paris, 2001, p. 195 - 196

⁹ Jean-Pierre Mattout, *Droit Bancaire international*, 2^{ed.}, Ed. La Revue Banque, Paris, p. 14 -16

¹⁰ Art. 117 - art. 121 din O.U.G. nr. 99/2006

încât să permită clienților înțelegerea tuturor termenilor și condițiilor contractuale, în special a prestațiilor la care aceștia se obligă potrivit contractului încheiat. De asemenea, instituțiile de credit nu pot pretinde clientului dobânzi, penalități, comisioane ori alte costuri și speze bancare, dacă plata acestora nu este stipulată în contract.

Instituțiile de credit nu pot condiționa acordarea de credite sau furnizarea altor produse/servicii clienților, de vânzarea sau cumpărarea acțiunilor sau a altor titluri de capital/instrumentelor financiare emise de instituția de credit sau de o altă entitate aparținând grupului din care face parte instituția de credit ori de acceptarea, de către client a unor alte produse/servicii oferite de instituția de credit sau de o entitate aparținând grupului acesteia, care nu au legătură cu operațiunea de creditare sau cu produsul/serviciul solicitat. Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii. Fiecare instituție de credit întocmește și păstrează la sediul social sau la sucursalele acesteia un exemplar al documentelor contractuale, documentația internă aferentă tranzacțiilor derulate, evidența zilnică a înregistrărilor pentru fiecare client din care să rezulte cel puțin caracteristicile tranzacțiilor derulate și soldul datorat clientului sau instituției de credit și orice informații privitoare la relațiile sale de afaceri cu clienții și cu alte persoane pe care Banca Națională a României le poate prevedea prin reglementări.

4. Subiectul abordat în prezentul articol permite tratarea unei alte problematice, respectiv cea privind *identificarea clientelei*. În acest sens, considerăm că această operațiune reprezintă aplicația legală a unei obligații profesionale specifice domeniului bancar, respectiv a unei obligații de vigilență. Creație a jurisprudenței străine, obligația de vigilență a fost identificată, potrivit literaturii juridice de specialitate¹¹, în sarcina instituțiilor de credit în strânsă legătură cu principiul de non-ingerință sau de non-imixtiune în conducerea afacerilor clientului. În ceea ce privește principiul amintit, jurisprudența franceză a apreciat că acesta implică două componente, respectiv: pe de o parte bancherul nu este obligat să intervină pentru a împiedica clientul să îndeplinească un act neregulat, inoportun sau periculos, iar pe de altă parte bancherul nu este în drept să refuze executarea instrucțiunilor clientului pe motiv că nu i se par judicioase. Principiul de non-ingerință poate fi opus în egală măsură bancherilor, la fel ca și terților. Chestiunea implică situații foarte variate în care sunt antrenate interesele clientului și ale instituțiilor de credit și, uneori, chiar ale terților.

În sensul discutat, reținem că absența unei recunoașteri normative exprese în sistemul nostru de drept, sub această titulatură, a obligației de vigilență este totuși compensată de consacrarea explicită a unor intervenții impuse instituțiilor de credit, în relațiile acestora cu clienții, prin persoanele abilitate, acestea variind în funcție de circumstanțe.

¹¹ A se vedea pentru detalii Christian Gavalda, Jean Stoufflet, *op.cit.*, p. 91 - 94

Revenind la identificarea clienței, conform reglementărilor generale conținute de O.U.G. nr. 99/2006¹², instituțiile de credit trebuie să asigure identificarea în mod corespunzător a clienței, în condițiile prevăzute de legislația în materie, oferirea de servicii care implică deschiderea și operarea de conturi sau închirierea de casete de siguranță către persoane anonime fiind interzisă.

Cadrul normativ general amintit este completat, sub acest aspect, și de alte reglementări specifice anumitor domenii. Pe cale de consecință exemplificăm obligația de identificare a clienței impusă acestor instituțiilor de credit prin și în condițiile Legii nr. 656/ 2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism¹³. În această materie, instituțiile de credit sunt obligate ca în desfășurarea activității lor¹⁴ să aplice măsuri-standard, simplificate sau suplimentare de cunoaștere a clienței, care să le permită identificarea, după caz, și a beneficiarului real.

Măsurile-standard de cunoaștere a clienței vor fi aplicate în următoarele situații: a) la stabilirea unei relații de afaceri; b) la efectuarea tranzacțiilor ocazionale în valoare de cel puțin 15.000 euro ori echivalent, indiferent dacă tranzacția se realizează printr-o singură operațiune sau mai multe operațiuni ce par a avea o legătură între ele. Când suma nu este cunoscută în momentul acceptării tranzacției, persoana fizică sau juridică obligată să stabilească identitatea clienților va proceda la identificarea de îndată a acestora, atunci când este informată despre valoarea tranzacției și când a stabilit că a fost atinsă limita minimă menționată anterior; c) când există suspiciuni că operațiunea în cauză are drept scop spălarea banilor sau finanțarea actelor de terorism, indiferent de incidența prevederilor derogatorii de la obligația de a aplica măsurile-standard de cunoaștere a clienței stabilite de Legii nr. 656/ 2002 și de valoarea operațiunii; d) dacă există îndoieli privind veridicitatea sau relevanța informațiilor de identificare deja deținute despre client; e) la cumpărarea sau schimbarea în cazinouri de jetoane a căror valoare minimă reprezintă echivalentul în lei a 2.000 euro. De asemenea, măsurile standard de cunoaștere a clienței vor fi aplicate tuturor clienților noi, precum și, cât mai curând posibil, în funcție de risc, în cazul clienților existenți, respectiv tuturor titularilor și beneficiarilor conturilor anonime existente cât mai curând posibil și oricum înainte ca acestea să fie utilizate în vreun fel. Instituțiile de credit nu vor deschide și nu vor opera conturi anonime, respectiv conturi pentru care identitatea titularului sau beneficiarului nu este cunoscută și evidențiată în mod corespunzător.

În ceea ce privește datele de identificare a clienților, acestea trebuie să cuprindă, în cazul persoanelor fizice, datele de stare civilă menționate în documentele de identitate prevăzute de lege, iar în cazul persoanelor juridice, datele menționate în documentele de înmatriculare prevăzute de lege, precum și

¹² Art. 118

¹³ Potrivit dispozițiilor art. 8¹, art. 9; art. 9¹, art. 9²; art. 10; art. 12, art. 12¹, art.13

¹⁴ Dar și în cazul activităților externalizate ori al celor desfășurate prin agenți. De asemenea, instituțiile de credit trebuie să aplice proceduri de cunoaștere a clienței și de păstrare a evidențelor referitoare la aceasta în toate sucursalele și filialele acestora situate în state terțe.

dovada că persoana fizică care conduce tranzacția reprezintă legal persoana juridică. În cazul persoanelor juridice străine, la deschiderea de conturi bancare trebuie să fie solicitate acele documente din care să rezulte identitatea firmei, sediul, tipul de societate, locul înmatriculării, împuternicirea specială a celui care o reprezintă în tranzacție, precum și o traducere în limba română a documentelor autentificate de un birou al notarului public.

Conform cadrului normativ în materie, amintit mai sus, instituțiile de credit pot aplica măsurile simplificate de cunoaștere a clienței în următoarele situații: - în cazul polițelor de asigurare de viață, dacă prima de asigurare sau ratele de plată anuale sunt mai mici ori egale cu echivalentul în lei al sumei de 1.000 euro ori prima unică de asigurare plătită este în valoare de până la echivalentul în lei a 2.500 euro. Dacă ratele de primă periodice sau sumele de plată anuale sunt ori urmează să fie mărite în așa fel încât să depășească limita echivalentului în lei a 1.000 euro, respectiv a echivalentului în lei a 2.500 euro, se vor aplica măsurile-standard de cunoaștere a clienței; în cazul actelor de aderare la fondurile de pensii; în cazul monedei electronice definite potrivit legii, în situațiile și în condițiile prevăzute normativ în acest sens; în cazul în care clientul este o instituție de credit sau financiară, dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori, după caz, o instituție de credit ori financiară dintr-un stat terț, care impune cerințe similare cu cele prevăzute de Legea nr. 656/ 2002 și le supraveghează referitor la aplicarea acestora; în alte cazuri și condiții, referitoare la clienți, operațiuni sau produse, care prezintă risc scăzut în privința spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, prevăzute de cadrul normativ incident în materie.

În plus față de măsurile-standard de cunoaștere a clienței, instituțiile de credit aplică măsurile suplimentare de cunoaștere a clienței în acele situații care, prin natura lor, pot prezenta un risc sporit de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism¹⁵. În fiecare caz în care identitatea este solicitată în considerarea cadrului normativ asigurat de Legea nr. 656/ 2002, instituția de credit care are obligația identificării clientului, va păstra o copie de pe document, ca dovadă de identitate, sau referințe de identitate, pentru o perioadă de 5 ani, începând cu data când se încheie relația cu clientul. Instituțiile de credit vor păstra evidențele secundare sau operative și înregistrările tuturor operațiunilor financiare care fac obiectul prezentei legi, pentru o perioadă de 5 ani de la efectuarea fiecărei operațiuni, într-o formă corespunzătoare, pentru a putea fi folosite ca mijloace de probă în justiție.

¹⁵ În sensul discutat, sunt avute în vedere următoarele situații:

- în cazul persoanelor care nu sunt prezente fizic la efectuarea operațiunilor;
- în cazul relațiilor de corespondent cu instituții de credit din state care nu sunt membre ale Uniunii Europene sau nu aparțin Spațiului Economic European;
- în cazul tranzacțiilor sau relațiilor de afaceri cu persoanele expuse politic, care sunt rezidente într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori într-un stat terț.
- în alte cazuri, decât cele anterioare, care, prin natura lor, prezintă un risc sporit de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism.

5. Nu în ultimul rând, menționăm că o posibilitate recunoscută instituțiilor de credit, derivată din activitatea de identificare a clienței realizată de aceste entități, este cea vizând **prelucrarea date cu caracter personal ale clienței**. În acest sens, dispozițiile generale ale O.U.G. nr. 99/2006 prevăd că instituțiile de credit au posibilitatea de a prelucra date cu caracter personal fără consimțământul expres al persoanei vizate, în vederea îndeplinirii obligațiilor care le revin potrivit cadrului normativ în vigoare¹⁶. Prin prelucrarea datelor cu caracter personal este desemnată normativ¹⁷ orice operațiune sau set de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal¹⁸, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea către terți prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea.

În ceea ce privește instituțiile de credit, acestea pot prelucra date cu caracter personal, spre exemplu, în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit. În acest caz, pot constitui obiect al prelucrării numai datele cu caracter personal care sunt relevante și neexcesive, în raport cu scopul evaluării solvabilității, al reducerii riscului la creditare și al determinării gradului de îndatorare a debitorilor persoane fizice, cu respectarea cadrului normativ incident, și numai în legătură cu activitatea de creditare¹⁹.

6. Nu în ultimul rând, în considerarea tematicii abordate în cadrul prezentului articol, considerăm oportune unele mențiuni asupra **obligației de informare a clientului** în cadrul sistemului bancar național, chiar dacă aceasta nu beneficiază de o consacrare normativă explicită în această formulare. Situația este similară și în alte sisteme de drept. Spre exemplu, doctrina franceză tratează obligația de informare a clientului mai mult ca o creație jurisprudențială, consacrarile normative în materie fiind limitate la anumite cazuri. În acest sens, s-a apreciat că această obligație profesională se stabilește în funcție de gradul de calificare a cocontractanților, fiind consecința naturală a faptului că instituțiile de credit sunt partea cea mai experimentată în domeniul financiar și cea care este cea mai activă în definirea conținutului contractului²⁰.

Referiri normative în materia obligației de informare a clienței, stabilită în sarcina instituțiilor de credit, sunt consacrate totuși și de prevederile diverselor

¹⁶ Art. 118 alin. (2)

¹⁷ Art. 3 lit. b) din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în M.Of. nr. 790 din 12.12.2001, cu modificările și completările ulterioare

¹⁸ Conform art. 3 lit. a) din Legea nr. 677/2001, vor fi considerate date cu caracter personal orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă; o persoană identificabilă este acea persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în mod particular prin referire la un număr de identificare ori la unul sau la mai mulți factori specifici identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale.

¹⁹ Decizia nr. 105/ 2007 cu privire la prelucrările de date cu caracter personal efectuate în sisteme de evidență de tipul birourilor de credit

²⁰ A se vedea și Christian Gavalda, Jean Stoufflet, *op.cit.*, p. 90 – 91; Pierre-Henri Cassou, *La réglementation bancaire*, Ed. Société Educative Financière Internaționale Inc, Québec, 1998, p.336

reglementări naționale. Natura informațiilor ce pot fi oferite clienților de către instituțiile de credit apreciem că trebuie circumscrisă, la nivel general, respectării considerațiilor asupra tipurilor de informații²¹.

În sensul problematicei discutate, am identificat materializări ale obligației de informare a clientului în reglementarea asigurată, printre altele, de:

1. *O.U.G. nr. 99/2006*²², aceasta consfințind că documentele contractuale ale instituțiilor de credit trebuie să fie redactate astfel încât să permită clienților înțelegerea tuturor termenilor și condițiilor contractuale, în special a prestațiilor la care aceștia se obligă potrivit contractului încheiat. Instituțiile de credit nu pot pretinde clientului dobânzi, penalități, comisioane, ori alte costuri și speze bancare, dacă plata acestora nu este stipulată în contract;

2. *O.G. nr. 39/1996* privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar²³, aceasta prevăzând că instituțiile de credit sunt obligate să comunice deponenților toate informațiile referitoare la schema de garantare de care aceștia au nevoie, în special cele privind tipurile de depozite garantate, respectiv tipurile de depozite excluse de la plata compensațiilor - depozite negarantate-, nivelul plafonului de garantare, modul de calcul al compensației, documentele, condițiile și formalitățile ce trebuie îndeplinite pentru a beneficia de compensațiile plătite de către Fond, intervalul de timp în care pot fi plătite compensațiile pentru depozitele garantate. Informațiile trebuie să fie disponibile la toate sediile instituțiilor de credit, într-un loc accesibil deponenților, și să fie prezentate într-o formă ușor de înțeles. Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar va stabili reguli de prezentare a informațiilor amintite;

3. *Regulamentul B.N.R. nr. 4/2004*²⁴ privind informațiile care trebuie furnizate de instituțiile de credit deponenților cu privire la schema de garantare a depozitelor în sistemul bancar, acesta stabilind că persoana declarantă este obligată să remită, la cerere, oricărei persoane pe care a raportat-o la sau despre care a primit informații de la Centrala Riscurilor Bancare, ultimele informații de risc bancar și cele despre fraudele cu carduri referitoare la persoana respectivă;

4. *Decizia Autorității Naționale de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal nr. 105/2007*²⁵ potrivit căreia participanții²⁶ sunt obligați să furnizeze persoanei vizate, adică solicitantului de credit, la data înștiințării prealabile²⁷, în mod clar și exact, informațiile prevăzute la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 677/2001, inclusiv cele cu privire la: datele cu caracter personal transmise; identitatea biroului sau birourilor de credit către care sunt transmise datele.

²¹ Spre exemplu, avem în vedere categoriile de informații reglementate de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public publicată în M. Of. nr. 663 din 23.10.2001, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 182/2002 privind protecția informației clasificate

²² Art. 117 alin. (2)

²³ Art. 43

²⁴ Art. 19

²⁵ Art. 9

²⁶ Raportat la tema abordată, avem în vedere instituțiilor de credit care transmit date cu caracter personal către un sistem de evidență de tipul birourilor de credit

²⁷ Stabilită conform dispozițiilor art. 8 din Decizia nr. 105/2007